

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

10. Possit ne spes maior esse quàm timor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

Psal. 68. rit, eo melius & securius fuerit. Audiant humiles, & latentur & magnificent nomen Domini in laude: qui verò sua virtute confidunt, deleantur de libro viuentiũ, & cum iustis non scribantur. *Expectatio Israël, Domine: omnes qui te derelinquunt confundentur: recedentes à te, in terra scribentur: quoniam dereliquerunt venam aquarum viuentium Dominum. Sana me Domine, & sanabor: saluum me fac, & saluus ero: quoniam laus mea tu es. Et ego non sum turbatus te pastorem sequens: diem hominis non desideravi, tu scis. Et vbi est praestolatio mea, & expectatio mea? tu es Domine Deus meus, & propter te non est alius.*

Iob 17.
Psal. 38.

Iob 13.

Sed quò abijt, inquis, quod paulò antè de peccatis tuis, de iudiciorum Dei timore loquebaris? ò molestum interuentorem! fatebor tamen, hìc nescio quid obscuri patior, hebet lingua, nec mentem verbis satis assequor; si me respicio, timeo; si Deum, & timeo, & spero: sed quo magis me despicio, spero magis, ac etiam ad maiorem spem ipse meus timor proficit: iuuat sperare; exterruerit quantumcumque, confidens instar cuiusdam exclamo, *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo, & ipse erit saluator meus.*

C A P V T X.

Possitne spes maior esse quàm timor.

Recensitum in superioribus est, nec recensitum tantum, sed etiam dilaudatum Sanctorum monitum; iustus est Deus, time; sed & bonus idè est, spera: atque hinc dubitantem & haerentem audire mihi videor; Annon omnia quæ in Deo sunt, infinita sunt, & non est vlla perfectio maior quàm altera? iustitia igitur bonitati, seueritas clementiæ æquatur: atq; adèd timor erit spei æquãdus, quantum quidem à Deo fuerit; multis verò partibus amplior futurus, vbi nos ipsos (quorum res agitur, & quorum maximè interest) respicere cœperimus. Etenim ingratitude, indignitate, & multiplicis iniquitatis nostra, si vniquã numerum inire, grauitatem æstimare, vt oportet, voluerimus, æquaris, quod ad Deum attinet, & neutro propendentibus iustitiæ & clementiæ lancibus, numquid non est necesse, vt tanta ista nouorum in lancem iustitiæ accessione ponderum deprimatur? hæc autem qui accuratè perpenderit, putasne, verius erit, vt vana spe se deludendum lactet, an vt vero timore consternatus expauescat?

Speciosè quidè ista, & deiciens animis, ni diluantur, satis validè intorquentur; sed vt solet esse veritas victrix, ita spero fore vt huius obiectionis proritio, lux clarior, & spes certior affulgeat. Quam vt perspicaciùs videas, mi frater, solerter animaduerte, Quid ex quo fiat? & deprehendes, è rebus veris & certis, inconsequentiã, nulloquæ cum eis nexu coherentiã assumi, indequæ longius procedendo, errorem & mendacium adstrui.

Verissimum est, plarimarum earũ quæ Deo tribui possunt perfectionum, singulas

gulas immensas esse, cum id omne, quod naturæ vnde quaq; immensa inest, immensum sit necesse est; quare id quoq; verum, non clementiore, quam iustiore esse Deū, infinita illa clementia & iustitia, quæ naturaliter ipsius est propria. Verum ex hoc, nihil dū conficitur, quod ad timoris aut spei modum redundet, nisi etiā viderimus quemadmodum vim suam in homines expandant: & an iustitiæ nomine, sola sit seueritas & ad puniendū ardor intelligendus. Hoc autē vbi viderimus, perspicuum fiet, quanto erga res omnes, at maximè homines, potiores misericordiæ, quam iustitiæ sint partes, & cū sancto rege cantabimus, *Magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis. Generatio, & generatio laudabit opera tua, & potentiam tuam pronuntiabunt. Suavis Dominus vniuersis, & misericordiones eius super omnia opera eius: super exaltat autem misericordia iudicium.* Psal. 144.

Iacob. 2.

C A P V T X I.

Sitne iustitia timoris potius quam spei causa.

PRimum igitur observa, tu quicumque iustitiæ nomen in timoris patrociniū assumis, nequaquā iustitiæ diuinæ id munus esse, vt puniendo delectetur, vel pœnarū sumendarum occasionem quærat: id enim durū & immitte foret, quodque piæ benè sententiū aures abhorrent: quin & ipsi homines puniendis aliorū sceleribus præfecti, crudeles & immanes haberentur, si vel quantum possunt punirent, vel ex aliorū supplicij lætitiā præferrent, vel ad peccandum allicerent, vt vel sic pœnis iustis torquere possent. Imò verò longè est rationi & æquitati consonantius, idq; ab omnibus bonis vsurpari solitum, vt quantum in ipsis est, peccata præuertant, & ne admittantur impediant, ne fortè illis admisis, in flagitiosum lauire cogantur.

Sed iā præuè admissa multa fateamur: at neq; sic tamē de iustitiæ laude detrahatur, si vel flagitioso parcat, vel leniūs, quā erat meritis, puniatur: nec enim vel clementia iniusta est, vel iniquū est parcere, nisi quando ad maiorem iniquitatis cumulū id cederet: at si leniore pœna, vel parcendo, melior euadit qui peccauerat; quis non eiusmodi lenē esse, laudabilis iudicet; & quæso, vbi vnquā in pœnis vel humano, vel diuino iudicio inflictis, iudicē vidimus scrupulosius laborātem, vt delicti grauitati supplicij grauitas par foret? Sciunt enim, ad iustitiā quidē pertinere, vt iniusta nemini pœna infligatur; at verò ad illā solam nō pertinere, vt tanta, vel etiā quæpiam vllā reposeatur, sed an sit, & quæ sit exigenda, esse aliunde, tū ex publica, tum ex priuata peccantiū vtilitate, atq; interim ex ipsa iudicantis dignitate pensandum. Etenim quo celsior & amplioris auctoritatis est iudex, eo solet esse decentius, vt se in puniendo clementiæ memoriē præbeat: ita vt pœnarum remissio, exactio, varietas, quamquam non sint iniustæ necesse est, quod tamen intra modum sint, & non pro grauitate delicti, non magnopere